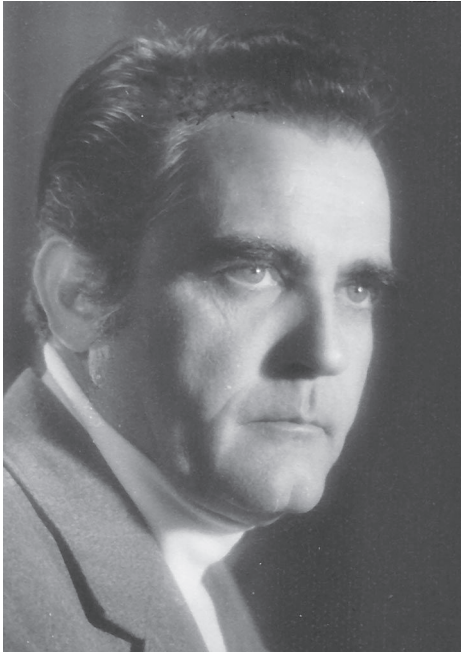

ANTE SAPUNAR

Dana 25. lipnja 2017. godine preminuo je Ante Sapunar, jedan od najstarijih članova Društva prijatelja kulturne baštine Split, Društva kojem je posvetio veliki dio svog života. Od početaka časopisa „Kulturna baština“ bio je stalni član uredništva, a od 1977. do 1991. godine i glavni urednik.

Ante Sapunar rođen je u Kaštel Starome 13. svibnja 1931. godine. Iako je samo porijeklom vezan s otokom Bračem i Ložišćem, rodnim mjestom njegovih roditelja, cijeli je život osjećao pripadnost tom otoku. Od četvrte godine života živi u Splitu. Na Višoj pedagoškoj školi u Splitu završio je studij hrvatskog jezika i književnosti, te talijanski jezik. Daljnje školova-

nje nastavio je na Filozofskom fakultetu u Sarajevu na kojem je diplomirao hrvatski jezik i književnost.

Čitav radni vijek proveo je kao predavač hrvatskog jezika i književnosti u Turističko-ugostiteljskoj školi gdje je dio radnog vijeka proveo kao zamjenik ravnatelja te potom i ravnatelj škole. Kroz svoj radni vijek nastojao je učenicima usaditi potrebu čuvanja kulturne i prirodne baštine, ljubav prema pisanoj riječi, rodnom gradu i domovini.

Od 1978. godine bio je član predsjedništva Društva, a od 1992. do 2015. godine bio je njegov predsjednik. U toj je ulozi budno pratio propuste u čuvanju kulturne baštine i reagirao na brojne i domišljate načine. Važno je istaknuti da je on potpisnik Ustavne tužbe iz lipnja 2007. godine kada je u ime Društva zatražena ocjena zakonitosti Odluke o donošenju Izmjene i dopune Provedbenog urbanističkog plana povijesne jezgre Grada Splita, koja je dodijeljena Visokom upravnom sudu, koji je na kraju ukinuo osporenu Odluku u cijelosti.

Splitska Riva je bila preokupacija velikog dijela njegova predsjedničkog mandata. Po njegovom mišljenju i stavu Društva, Riva se obnavljala po neprimjerenom i stalno mijenjanom projektu uz brojne propuste. Nakon neuspjelih službenih intervencija kod gradskih i državnih vlasti, tijekom 2006. godine vodio je korespondenciju s direktorom UNESCO Centra za svjetsku baštinu (engl. World Heritage Centre) Francescom Bandarinom, predlažući mu posredovanje. Brigu za Rivu iskazao je i protivljenjem nekritičkom pokušaju postavljanjatriju skulptura na prostoru Rive. Jedan od njegovih glavnih ciljeva i ciljeva Društva bio je obnoviti Monumentalnu fontanu srušenu 1947. godine, podignutom suglasjem i financijama građana, kao spomenik vodi, kao simbol grada. Bez obzira na velike napore, pa i na zadnju odluku Gradskog vijeća, sudbina tog projekta još uvijek je neizvjesna.

Dio svog rada posvetio je zaštiti Sustipana. Uz suradnju Društva i Lovrinčana Sustipanu je 2000. godine postavljena spomen ploča kojom se obilježava svetost počivališta brojnih Splicičana. Također je postavljen faksimil kamenog križa na granici istočnog i zapadnog dijela groblja pred kojim se, od kad je postavljen, neizostavno održava završni dio sv. mise na Dušni dan.

Bio je član Komisije za imenovanje ulica, trgove i za spomenike, a njegova je prisutnost u toj komisiji pridonijela donošenju važnih zaključaka povezanih sa zaštitom kulturne baštine. Imenovan je u Povjerenstvo za izradu nacrtu prijedloga plana upravljanja povijesnom jezgrom Splita i Plana upravljanja podrumima Dioklecijanove palače, te, prije toga, u Odbor projekta Split 1700.

Bio je inicijator ili suinicijator postavljanja spomen ploča na pročeljima zgrada kojima su obilježavani istaknuti pojedinci ili događaji, kao primjerice ploča na rodnoj kući dr. Ante Trumbića ili ploča kojom se obilježava stogodišnjica I. međunarodnog kongresa za starokršćansku arheologiju. Zdušno je podržao poticaj Gordane Sladoljev da se na južnom zidu nekadašnjeg ženskog benediktinskog samostana sv. Marije na Obrovu, po-

stavi spomen ploča kao trajno upozorenje da taj srednjovjekovni kompleks mora ostati sačuvan.

Od 2009. tražio je da se spomenik kompozitoru Josipu Hatzeu izmjesti s neprimjerene pozicije na istoimenom trgu na Bačvicama na istaknutije mjesto, što je nedavno i urodilo plodom.

Javno se suprotstavljao postavljanju neautentičnih ferala u Radunici i na Dobriću, a povodom proslave sv. Duje 2003. godine postavio je na Pjaci izvorni feral iz 1860. godine kao dar gradu Splitu od Društva i tvrtke SEM.

Osim po njegovom javnom djelovanju, Antu Sapunara pamtit ćemo i po njegovom intimnom svijetu izraženom u poeziji. Još kao srednjoškolac počeo je pisati pjesme usko vezane za Brač i Split. Posebno je njegovao čakavštinu, napajanu bračkom arkadijom, pa u kamenu i maslini tražio dušu i iskonsko počelo življenja.

Pjesmama je zastupljen u brojnim časopisima, tjednicima, knjigama i zbornicima, te u zbirkama „Spirale“ i antologiji bračkog pjesništva „Brački baštinski glasi“. Izdao je tri samostalne zbirke pjesama: „Kvadri moga škoja“, „Zaustaviti vrijeme“ i „Inedita iz škafetina“.

Za svoje književni rad dobio je razna priznanja i nagrade; Zlatno novinarsko pero Plavog vjesnika za prikaz Pastira Lode, 3. nagrada na Prvom saboru čakavskog pjesništva u Žminju, a pjesma „Kameno življenje“ je na susretu pjesnika u Grubišnom polju 1988. godine odabrana među pobjednike. Kao svoj najdraži uspjeh smatrao je sudjelovanje na književnoj večeri „Vječno ća“ 1974. godine gdje su se okupili svi istaknutiji čakavski pjesnici. Uključen je u rad Književnog kruga, a od 1983. do 1984. urednik je biblioteke *Antologija*. Sudjelovao je u radu Inicijativnog odbora za pokretanje manifestacije *Nazorovi dani*, te bio suosnivač *Marulićevih dana*.

Zbog svoje ustrajnosti vrlo je često „ratovao“ sam sa sobom, ali i dijelom okoline. Odlaskom zaljubljenika srođenog s našom baštinom, izgubili smo osobu koja je budno pazila na sva nepoštivanja kulturnog naslijeđa. Zahvaljujući takvom stavu, njegovoj poslovičnoj upornosti i beskompromisnosti u mnogočemu je uspio. Pamtit ćemo ga po strasti kojom je volio svoj grad.

dr. Ante Tukić